

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Pa pošti prejemam:

za

celo leto naprej 26 K — h
pol leta „ 13 „ — „
četrt „ 6 „ 50 „
mesec „ 2 „ 20 „

V upravnistvu prejemam:

za

celo leto naprej 20 K — h
pol leta „ 10 „ — „
četrt „ 5 „ — „
mesec „ 1 „ 70 „

Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

Naročnino in inserate
sprejema upravnistvo v
Katol. Tiskarni, Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niških ulicah št. 2, I., 17.

Izhajava vsak dan, izveniši
nedelje in praznike, ob
pol 6. uri popoldne.

Štev. 120.

V Ljubljani, v sredo 28. maja 1902.

Letnik XXX.

Klevetnikom slovenščine!

Iz Celovca, 26. maja.

Na razne načine se vojskujejo narodni naši nasprotniki zoper slovenščino. Mnogo-krat že smo dokazali, da je nekako glavno orožje narodnih naših nasprotnikov v boju zoper Slovence podla laž. To se je pokazalo zopet zadnji čas. Reči pa moramo, da so si nemški kulturonošci to pot izbrali neumno laž. Prav nič jih ne opravičuje, da je to laž privlekel na dan splošni nemški »šulferajn« tam zunaj v »rajhu« in da je za njim pričepljala kakor pokorna dekla znana »Tages-post« v Gradcu.

Ta nam namreč v svoji 134. številki z dne 16. maja l. l. pripoveduje, da je »Centralblatt des allg. deutschen Schulvereines« prinesel članek o stiskah nemštva po deželah med Dravo in Adrijo. No, kako stiskano je to nemštvo, to čutimo najbolj Slovenci na sebi. Ne brigali bi se za ta članek, ko bi ne navajal za svojo trditev tako neumnih, ob enem pa prav zlobnih in podlih napadov. Nočemo odgovarjati pisarjenju nasprotnikov, da so se »Slovenci« skozi stoletja dobro počutili pod »duševnim gospodstvom nemštva«, ali da se je slovenščina »pomoževala samo po nemških izrazi« itd. O znani nemški »temeljitosti« priča stavek, da se v slovenskih časnikih mnogokrat najdejo dolgi članki, katerih vsebina je razumljiva Nemcu, ki se nikoli ni slovensko učil. Koliko je vredno to očitjanje, ve pač vsak bralec slovenskih listov.

Prav »temeljit« je dokaz, ki ga omenjena lista navajata za to. Pravita namreč, da je v Kotljah na Koroškem pri zadnjih občinskih volitvah slovensko - klerikalna stranka propadla in da je nek tamošnji (?) občan slovenskega pokolenja svojemu stiskanemu srcu dal duška s sledečim zabavnim dopisom »Mir-u«:

»Jes morem Vam par traurig najigkejt bekont dati, da smo mi Slovenci v nasey gmajn di per au-šuswoli (Ausschusswahlen) an verda-

mani niderlog erlaidali in da so liberalci v sah treh wolkörpra (Wahlkörpern) šlotfeld (Schlachtfeld) behauptali in šeana ersocmana (Ersatzmann) niso nam bewiligali (bewilligt). Uržah (Ursache) otte niderloge je pa umštond (Umstand), da do se noče onfiririj cmav bekimrali (bekümmert), da bi biv Ciril-Verajn tuka ano versomlengo (Versammlung) veranštaltov. Mi smo möli burhermastra (Bürgermeister) ana gutsbesicarja v voršlogo (in Vor-schlag), kje s tajšlonda perbandrov (aus Deutschland eingewandert) in ves čas znami haltov in se tu di berajt erklerov vse šribarije (Schreibereien) per gmajn di unentgeltlich besorgati, kaj unca kše nobene štíme (Stimme) za aušusa eiderholtov?«

Kaj porečemo na ta dokaz, ki naj po mnenju imenovanega »Centralblatta« in graške »Tagespošte« pobije slovenščino na tla? Smejati se mu moramo, ker sta se »Centralblatt« in graška »Tagespošta« tako lepo vsedla na prav nespretno nastavljen limanice in izvalila kukavičino jajce, katero jim je zlegel v njih pristno nemško gnezdo bivši ljudski učitelj.

Ta je namreč tisti prosluli občan slovenskega pokolenja, ki je dal svojemu stiskanemu srcu duška, a ne v »Miru«, ker ta tega dopisa ni nikdar objavil. Celo stvar nam je torej razložiti tako:

Omenjeni bivši učitelj ima žalostno navado, da nadleguje — in zato imamo dokaze tudi v svojih rokah — razne csebe s pismi, skovanimi v takej slovensko-nemški mešanici, katere vzorec najdeš zgoraj! On je nfarbal s takim nestvorom tudi »Centralbl.« in graško »Tagespošto«, a ta dva sta hlastno segla po mastni kosti, da bi ž njo udarila po neljubih jima Slovencih, a sta s tem lopnila le sama sebe po predolgih svojih zobeh.

Nočemo raziskovati, je-li častno za učiteljski stan, da se na tak način norčuje iz svojega materinskega jezika bivši učitelj na slovenski šoli, katerega naloga in dolžnost je tudi

bila, slovenske otroke učiti slovenščine.

Za nemški »Schulverein« in njegove pomagače pa je gotovo slabo znamenje, da se morajo posluževati tako nespametnih laži in obrekovanj, da bi žnjimi podkurili požrtvovalnost raznih Mihelnov in Nacelnov za »sveto nemško stvar«.

Učitelji, ki v tem smislu delujejo za namene Schulvereina med koroškimi Slovenci, menda pač zaslužijo tiste »časne darove« ali po naše: j u d e ž e v e g r o š e, katere to društvo deli koroškim učiteljem.

Uredništvo »Mira« dobiva mnogo dopisov od priprostitih slovenskih kmetov, ki ali niti šole obiskovali niso, ali so hodili v sedanje šole, a takega dopisa, s kakoršnim naš bivši učitelj vodi za nos ves nemško-nacionalni svet, nismo še prejeli.

Nemški »Schulverein« je hotel osramotiti našo lepo slovenščino, katere se pač ni treba sramovati pred širnim svetom. Z neumno lažjo osramotili so pošteno sami sebe. Če nam je pa ta najnovejši napad v čast in lepoto naše materinskega jezika pokazal, pokazal nam je to, kako nujno potreben nam je »Učiteljski dom«! Za mladino svojo namreč potrebujemo učiteljev, ne po željah nemškega »Schulvereina«, marveč mož učiteljev, kateri poznajo, spoštujejo in ljubijo jezik, katerega jih je slovenska mati učila in kateri spoštovanje in ljubezen do tega jezika vcepjajo tudi svojim učencem. Zato bodi naš edini odgovor na grdi, povsem neutemeljeni, vseskozi lažnjivi napad od strani vsenemškega »Schulvereina« ta: Krepko podpirajmo svoj »Učiteljski dom«!

S+rn—.

Francosko-ruska zveza.

Francosko-ruska zveza je bila izprva tajnost za širšo javnost. Še le leta 1894 je francoski minister za vnane posle Hanotaux v zbornici prvič izgovoril besedo »zveza«, ki je elektrizovala vse one francoske kroge, ki niso mogli pozabiti poraza pri Sedanu

ter dveh lepih provincij pod prusko vlado. In ko je pred devetimi leti nemški kancelar grof Caprivi v svojem govoru nemško obdinstvo iznenadil z dejstvom francosko-ruske zveze, zašumelo je viharo v gozdu nemškega časopisja. In danes? Danes proglašajo kronane glave in prvi diplomatje rusko-francosko zvezo kot zagotovilo evropskega ravnotežja in miru, kot naravno dopolnilo trodržavne zveze med Avstrijo, Nemčijo in Italijo.

Grof Goluchowski je nedavno v avstrijski delegaciji zagotavljal, da ima rusko-francoska dvozveza le mirovne namene in kot taka le pospešuje in podpira naloge trodržavne zveze.

Dr. Maks Falk, odsekov poročevalec ogrske delegacije za vnane zadeve, naglašava v svojem poročilu: »Ko se je pred leti osnovala francosko-ruska zveza, slišali so se glasovi, da je ta dvozveza le protitežje trodržavni zvezi in je mogoče, da ena skupina držav stopi v akcijo proti drugi. Zadnji ministrov govor pa je razpršil strahove, ker je avstrijsko-ruski dogovor iz leta 1897 takorekoč tretji steber evropskega miru.«

Torej strahovi so strašili nemirne duhove, ki so se zavedali krivde in slabe vesti. Saj je znano, da je knez Bismarck najprvo v Peterburgu iskal zaslombe proti francoski osveti. In ko mu je na Nevi izpodletelo, prišel je krošnjarit na Dunaj, da se zavaruje na dve strani. Pozneje je imel celo dve železi v ognju in njegovi nasledniki skrbno čuvajo napeljeno žico do Peterburga. Bilo je torej naravno in za Bismarcka tudi v razmerah utemeljeno, da je bila dvozveza v istini protitežje trodržavni zvezi.

Danes so razmere drugačne. Rusija je težišče svoje politike pomaknila proti vzhodu, da si odpre ogromna ozemlja v Aziji. Od leta 1897 so mej Avstrijo in Rusijo najboljše razmere, kar je zasluga našega vladarja. Vseled tega tudi balkansko vprašanje za Evropo nima prejšnje nevarnosti. Na Francoskem so se sprijaznili z mislijo, da more rusko-francoska zveza ustvariti ravnotežje ne le v Evropi, marveč tudi v drugih

LISTEK.

[49]

Slepi muzik.

Rusko spisal Vladimir Korolenko, prevel Krilič.

Sedmo poglavje.

I.

Še to jesen je Evelina starima Jakuljskima razodela svojo nepreklicno odločitev, da hoče vzeti slepca »iz dvorca«. Starka — mati se je zjokala, oče je pa pomolil pred svetimi podobami in izjavil, da se po njegovem mnenju tukaj kaže volja božja.

Praznovali so ženitovanje. Za Petra se je pričela mlada tiha sreča, pa skozi to srečo se je usiljeval neki nemir: v najjasnejših trenutkih se je tako nasmehal, da se je v tem nasmehu videl žalosten dvom, kakor da bi te sreče ne imel za opravičeno in trajno. Ko so mu pa povedali, da morebiti postane oče, je sprejel to vest s plašnim izrazom na obrazu.

Vendar mu sedanje življenje, ki je potekalo v resnem premišljevanju o sebi in nemirnih skrbih za ženo in prihodnjega otroka, ni dalo, da bi se pogreznil v prejšnjo brezplodno otožno zamišljenost. Včasih

so se mu sredi teh skrbi tudi obnavljali spomini o žalostnih vzdihih slepcev. Takrat je odhajal v vas, kjer je na koncu stala zdaj nova hiša Tjodora Kandiba. Tam je vzel v roko svojo kobzo*), ali sta se pa dolgo pogovarjala in Petrove misli so se umirile in njegovi načrti so se utrjevali.

Zdaj je postal manj občutljiv k zunanjim svetlim vtiskom in prejšnji dušni napor so se polegli. Nemirne življenske moči so zaspale; nič več jih ni razburjal s prizadevanjem svoje volje, da bi raznolična čuvstva zlil v eno celoto. Na mesto tega brezplodnega prizadevanja so stopili živi spomini in nade. Pa kdo ve, — morebiti je to dušno zatišje samo pospeševalo notranje organično delo in so nejasne, razločene zaznave tem uspešneje v možganih delale pota druga proti drugi. Tako um v spanju pogosto pravi ideje in slike, ki bi jih nikoli ne mogel ustvariti pri sodelovanju volje.

II.

V isti sobi, kjer se je nekaj rodil Peter, je vladala tišina, ki jo je motil le ihteči jok otrokov. Od njegovega rojstva je že minilo nekoliko dni, in Evelina je naglo okre-

*) Malorusko glasbeno orodje.

vala. Toda Peter je bil ves čas potr v sluttji bližnje nesreče.

Zdravnik je vzel otroka na roke in ga položil bližje k oknu. Naglo je odgrnil zaveso in apustil v sobo žarek jasne svetlobe in se s svojimi instrumenti sklonil nad otroka. Peter je sedel povešene glave, še vedno potr in zamišljen. Zdelo se je, da je imel zdravnikov poskus za brezpomemben, ker je že naprej videl uspeh.

»Gotovo je slep«, je trdil. »Bolje bi bilo, da bi ne bil rojen«.

Mladi zdravnik ni odgovarjal in molče nadaljeval svoje opazovanje. Naposled je odložil oftalmoskop in v sobi se je oglašil njegov odločen in miren glas:

»Zenica se krči. Otrok brez dvoma vidi«.

Peter se je zdrznil in hitro skočil na noge. To je kazalo, da je slišal zdravnikove besede, pa na obrazu se je videlo, kakor da bi ne umel njih pomena. S tresočo roko se je oprl na palico pri oknu in obstal kakor okamnel, bledega kvišku obrnjenega obraza in nepremičnih potez.

Do tega trenutka je bil čudno razburjen, kakor da bi ne čutil samega sebe, ob enem so pa vse žilice v njem trepetale od pričakovanja.

Zavedal se je teme, ki ga je obdajala. Razložil, čutil jo je zunaj sebe v vsej njeni neobsežnosti. Dvigala se je nadenj, on jo je pa objemal z domišljijo, kakor da bi se meril ž njo. Vstajal je proti nji, želeč briniti svojega otroka od tega neobsežnega, valujočega morja neprodirne teme.

In dokler je zdravnik molče delal svoje priprave, je bil še vedno v tem stanju. Tudi prej se je bal, ali prej so v njegovi duši še živeli sledovi upanja. Zdaj je pa dušič in strašen strah dosegel skrajno napetost in upanje je zamrlo in se skrilo nekje v globokih skrivnostih njegovega srca. In te dve besedici: »otrok vidi!« so naenkrat preobrnila njegovo dušno stanje. Strah je mahoma izginil, in upanje se je tudi hipoma izpremenilo v prepričanost in razsvetlilo občutno slepčovo dušo. To je bil nenaden preobrat, prav udarec, ki je udaril v temno dušo s slepilnim, kakor blisk svetlim žarkom. Dve zdravnikovi besedi sta v njegovih možganih napravili ognjeno pot... Kakor da se je nekje notri ukresala iskra in posvetila v zadnje skrivne kotičke njegovega organizma... tako je vse vztrepetalo v njem in sam se je zatresel, kakor se trese trdo napeta struna pod nepričakovanim udarcem.

(Dalje prih.)

delih sveta, kar se je ravno v zadnjih letih pokazalo v vzhodni Aziji.

Navzlic temu je francosko-ruska zveza v mednarodnem koncertu velikega pomena. To čutijo posebno v Londonu in Berlinu. Z vidno zavistjo so cndi spremljali te dni Loubeta, predsednika francoske republike, ki je kot gost ruskega carja in reprezentant francoskega naroda bival na ruski zemlji. V avgustu 1897 je Feliks Faure na Petrovem dvoru v imenu francoskega naroda utrdil duševne vezi mej dvema mogočnima narodoma, in to duševno sorodstvo je postalo zgodovinski faktor. Lani je car Nikolaj s svojim obiskom na francoskih tleh javno svetu dokazal, da tudi absolutna Rusija goji simpatije do republike in da so prazne vse nade nasprotnikov dvoezveze.

Slovesni in navdušeni sprejem sedanjega francoskega predsednika Loubeta priča, da imata Rusija in Francija mnogo skupnih interesov, gospodarskih in političnih. Francosko-ruska zveza je tekom let postala trdna obramba miru, spojitve moralnih in fizičnih močij, ki morejo v resnem trenutku odločevati v mednarodni politiki.

Za Rusijo niso merodajne politične stranke v Franciji, in tudi ne vladine oblike, simpatije so, ki vžejo srca narodov. Čas je dokazal, da slovesnosti v Kronstadtu, Tulonu in na Petrovem dvoru niso izzivanja zavistnih nasprotnikov, marveč odkriti izrazi prijateljstva. Car Nikolaj je porok, da rusko-francoska zveza ne bode izzivala krvavega boja, temveč varovala sadove marnega dela. Tudi naselbinska politika grabežljivih držav dobi po tej zvezi svoje meje, ki izključujejo nenadne dogodke in zapletaje. Ako diplomatje ločijo malenkosti od resnosti, potem je mogoče, da vojska ostane le kot zadnje sredstvo v tekmovalstvu narodov na zemeljski obli. Potem je mogoče, da bodo narodi združeni klečali na skupnih grobovih svojih očetov. Mir je zastava ruske države, piše neki ruski list, in oljka, katero je Loubet položil na grob carja Aleksandra III., izraža pokojnika želje, da bi bila francosko-ruska zveza »izraz božje milosti, blagoslov Gospodov«.

Čehi in vlada.

Tudi včeraj so se vršili dogovori mej ministrskim predsednikom in zastopniki češkega kluba, a tudi doslej še niso dovedla ta pogajanja do nikakega vspeha. Mogoče, da dovoli češka delegacija še mirno razpravo o davku na vožne karte, brezpogojno pa obstruirajo negotbo, če se dotlej ne uravna jezikovno vprašanje.

Izredno dolgo je govoril o tej zadevi vladar z delegatom Pacakom pri prvem delegacijskem obedu. Zastopnik češkega naroda je imel tu priliko, da je pojasnil obširno vse preporno vprašanje ter tudi povedal, da češke zahteve nikakor niso pretirane. Čehi zahtevajo le to, kar jim je zajamčeno ter večkrat obljubljeno. Cesar je opetovano izrazil željo, naj bi se spravila oba naroda. Tej želji se je v polnem obsegu pridružil tudi delegat Pacak, ker vsled razpora mnogo trpe tudi gospodarski interesi obeh narodov. Pogovor je končal vladar z besedami: »Ponavljam, da se mi zdi zelo potrebno sporazumljenje obeh narodov.«

Kriza v tirolskem deželnem zboru.

Vkljub temu, da je vlada izpolnila skoro vse želje italijanskih poslancev v tirolskem deželnem zboru ter z dovoljenimi koncesijami skoro docela izvedla delitev Tirolske v nemški in italijanski del, vendar laški poslanci še niso zadovoljni. Glasom poročila v »Tiroler Stimmen« so Italijani ravno te dni izjavili, da ne dopuste razprav v deželnem zboru in niti volitev v deželni odbor. Velede tega sklepa italijanske stranke se dež. zbor v prihodnjih dneh niti ne skliče. Pogajanja se seveda nadaljujejo.

Bavarski prestolonaslednik za versko šolo.

V bavarski zbornici se vrši te dni razprava o ljudsko šolskem zakonu. Pri tej priliki se je pokazalo, da katoliška večina more veselo zreti v bodočnost, ker je na njeni strani vlada, še bolj pa vsa vladarska hiša. V dotičnem odseku, v katerem se je pretresala ljudsko-šolska predloga, je govoril sam prestolonaslednik princ Ludvik za versko šolo. Rekel je mej drugim: »V imenu s v o b o d e moramo zahtevati

versko šolo, pravico starišev, da pošiljajo svoje otroke v šolo njih veroizpovedanja. Krivično bi bilo, ko bi stariše silili, naj pošiljajo otroke v drugoverske ali brezverske šole. To bi tudi nasprotovalo pravu glede verske svobode.« — Njegov govor je napravil na vse člane še tem večji utis, ker je princ odgovarjal grofu Törringu, ki je pred njim govoril za odpravo verske šole. — Istih nazorov kot prestolonaslednik, je tudi krona in z njo vred vlada, ki je pred letom dni izjavila, da ne namerava ničesar preminjati na verskem značaju ljudskih šol.

Kuba samostojna republika.

Dne 20. t. m. je postala kuba samostojna republika in nje predsednik Palma je prevzel njene vladne posle. Tem povodom je imel Palma pomenljiv govor o dolžnostih nove vlade. Vlada se mora strogo izogibati vsem ne neobhodno potrebnim stroškom ter posvečevati največjo skrb šolstvu in poljedelstvu. Vojnega in mornariškega ministerstva nova republika ne potrebuje, ker bo imela le obrežno topništvo in nekako deželno brambo za državno-policijsko službo. V havanskem pristanu mora vihrati edino le kubanska zastava, Amerikanom se dovoljujejo postaje le v Quantanamu, Cienfuegosu in Nipeju. V promentu ostane za sedaj španski srebrni in ameriški papirnati denar; ameriški dolar bo tvoril enoto. Vlada mora zahtevati, da Amerika še bolj zniža carinski tarif, ko je to storila doslej.

O slovesni izročitvi vladnih poslov v roke novega predsednika se poroča iz Havane mej drugim sledeče: Ceremonija se je izvršila v avdienci dvorani vladne palače. Dosedanji ameriški vojaški guverner general Wood je prebral pismo, s katerim se izroča oblast novi vladi ter se jej naroča, da takoj objavi ustavo ter prevzame dolžnosti, ki so se določile na pariškem mirovnem kongresu. Dotični dokument je Palma nato prvič podpisal kot kubanski predsednik.

Po obestranskih čestitkah je velel general Wood umakniti ameriško zastavo ter razobesiti kubansko. V tem hipu se izginile tudi vse ostale ameriške zastave v pristaniščih. Mej streljanjem in godbo je zagledala javnost povsodi kubanska zastava in tudi na tujih vojnih ladijah v pristanišču.

Kmalu nato se je vkrcal s svojim štabom na križarki »Brooklyn« general Wood, za njim pa na drugem parniku vse vojaštvo. Ostalo je na otoku le vsem baterij topništva.

Šele po odhodu Amerikancev so se pričele na Kubi prave slovesnosti. Ob poludne istega dne se je obhajala v vseh cerkvah božja služba v proslavo nove republike, ob 4. uri je pa bila v stolnici zahvalnica. Istodobno je kongres proglasil ustavo. Zvečer je bilo razsvetljeno vse mesto kakor tudi večinoma vsa obrežna mesta. Predsednik Roosevelt je poslal predsedniku in kongresu pismo, v katerem zagotavlja odkrito prijateljstvo ter izraža nado, da bo to prijateljstvo mej obema republikama ostalo trajno.

Mirovna pogajanja v Južni Afriki.

Reuterjev urad poroča iz Pretorije sledeče o dosedanjem vspehu mirovnih pogajanj: Glede mirovnih pogajanj goje v južni Afriki večinoma dobre nade. Kljub temu se pa ne sme smatrati podaljšanja konferenc za gotovo dobro znamenje. Če se tudi delegati odpovedo nadi, da bi ohranili nezavisnost republik, je vendar še mnogokatera točka, glede katere še ni prišlo do sporazumljenja. Še je znatna manjšina, ki smatra zopetni početek vojske kot najboljši izhod iz sedanjega položaja. Še ne rešene sporne točke morejo vsak hip provzročiti, da se pogajanja prekinejo, in je jako neverjetno, da bi se oni, ki so danes za mir, odpovedali boju, dokler je zadostna manjšina, ki želi nadaljevati boj. Vse te točke treba upoštevati, predno moremo priti do sodbe o eventuelnem vspehu pogajanj.

Zasebna poročila pa javljajo, da so dogovori že končani in da je mir zagotovljen. Trdi se tudi v teh krogih, da se mir v petek oficijelno objavi. Londonski vojni urad noče o tem dosedaj še nič vedeti, kar pač dokazuje, da definitivnega dosedaj še ni ničesar sklenjenega o miru. Gotovo je doslej le to, da kralj odločno želi miru pred kronanjem, da pa nasprotno Buri nočejo odnehati od svojih zahtev. Bržkone se sklene

mir pod pogoji, ki jih bodo sprejeli Buri, žrtvovati bodo morali edino le neodvisnost.

Iz brzojavk.

Cesar je baje o pogajanjih z Ogrsko dejal: »Da se oba ministrska predsednika zedinita, to je moja stvar, težava pa bode v parlamentu.« — Pri dopolnilni deželnozborski volitvi v Pribramu je bil izvoljen praški advokat Mladoček dr. Roček, ki je antisemitskega mišljenja. — Mednarodni časnikarski kongres bo zboroval 21. julija v Bernu. — Zmaga belgijskih katolikov je mnogo večja, nego se je glasilo prvo poročilo. Katoliki so pridobili 6 novih mandatov ter štejejo sedaj 96 poslancev v zbornici in 62 v senatu. Njih večina znaša v prvem zastopu 26, v drugem pa 15 glasov. Prej je znašala ta 20 oziroma 14 glasov. — Pobedonoscev odstopi. Iz Petrograda javljajo, da se Pobedonoscev ne strinja s sedanjim vladnim sistemom, ki vodi Rusijo v anarhijo, in bo vled tega odstopil. — Perzijski šah v Švici. Šah je došel včeraj v Luzern.

Književnost in umetnost.

Musica sacra.

V četrtek 29. maja (praznik presv. Rešnjega Telesa) pontifikalna maša v stolni cerkvi ob osmi uri: Instrumentalno mašo »in honorem ss. Cordis Jesu« zložil Ignacij Mitterer, graduale »Oculi omnium« in sekvenco »Lauda Sion Salvatorem« po recitovanem ceteriorij »Ave verum Corpus« zložil Wolfgang Amadeus Mozart.

Slovenska Matica.

129. odborova seja v sredo dne 14. velikega travna 1902.

Navzočni: Gg. Fr. Levec (predsednik), A. Bartel, A. Funtek, P. Grasselli, dr. J. Lesar, dr. M. Opeka, Fr. Orožen, R. Perušek, L. Pintar, M. Pleteršnik, dr. L. Požar, S. Rutar, A. Senekovič, dr. J. Stare, J. Sušnik, dr. A. Ušeničnik, J. Vavrič, Fr. Wiesthaler in V. Zupančič (odborniki); E. Lah (zapisnikar). — Skupaj 20.

Predsednik proglasi sklepčnost, pozdravi navzočne in da besedo zapisnikarju, da poroča iz predsedstva.

Matica je častitala dr. M. Murku ob njega imenovanju za rednega vseučiliškega profesorja v Gradcu in prejela za to pismo zahvalo.

Dne 24 in 25. malega travna t. l. se je v Ljubljani na povratku iz Dalmacije pomudil Matičin častni član grof Jan Harrach. Ob prihodu ga je na kolodvoru v imenu društva pozdravil g. predsednik, pri slavnostnem obedu pa odbornik dr. Požar.

Društvene knjige (šest v skupnem obsegu 80 tiskovnih fol) za leto 1901 so izšle začetkom preteklega meseca in so bile razposlane na vse ude, ki so vplačali udnino. V obde knjige ugajajo, zlasti obe beletristični in pa »Vojvodina Kranjska«. Tudi kritika se o njih ne izraža nepovoljno. Le proti 6. snopiču »Slovenskih narodnih pesmi« se je med društveniki pojavila nevolja, ker se v njem nahaja več pesmi, ki žalijo moralni in estetični čut čitateljev. V tej zadevi so ljubljanski gospodje odborniki-duhovniki odboru podali ugovor. Odbor je vzel njih izjavo na znanje in ji pritrdil. Pritrdil je pa tudi odborniku dr. Požarju, rekočemu, da proti knjigi ne govore samo moralni in estetični pomisleki, ampak tudi finančni, ker se poleg moralčnih in estetičnih izrodov v njej nahaja tudi jako veliko inačic, ki ne kažejo med saboj prav nobene bistvene razlike in bi se bile zategadelj prav lahko opustile. S tem bi se bila knjiga lahko za tretjino skrajšala, kar bi ji bilo le na korist. Predsednik omeni na to, da rokopiša 6. snopiča »Slovenskih narodnih pesmi« pred tiskom ni bilo možno pregledati, ker ga je gospod profesor dr. K. Šmekelj v posameznih oddelkih začel pošiljati še le meseca decembra 1901, tedaj ob času, ko bi bile morale društvene knjige že iziti. Ko bi se bil rokopis še ocenjeval in presojal, potem bi društvene knjige ne bile izšle ob Veliki noči, ampak še le o Kresu. Rokopis je šel zatorej nepregledan v tiskarno, zlasti ker je smelo predsedništvo pričakovati, da bo pisatelj uvaževal želje in migljaje, ki jih je že prejšnja leta prejel od presojevalcev in od odbora. Sklene se na to, pisatelju naznaniti odboreve pomisleke zoper način urejanja »Slovenskih narodnih pesmi« ter mu naročiti, naj pošilja v prihodnje rokopiše pravočasno, ker bi se sicer, če bi ga ne bilo mogoče pravočasno pregledati, tisto leto sploh ne natisnil.

Zapisnik o 128. odborovi seji, ki sta ga pregledala in overovala odbornika profesorja Pleteršnik in Vavrič, se odobri brez ugovora. Današnjemu zapisniku bosta overovalata profesorja Perušek in V. Zupančič.

Tajnikovo poročilo o računskem sklepu, izkazu premoženja, proračunu, depozitih in narodnih ustanovah za preteklo leto se odobri.

Na kratkem razgovoru in se sklene, delati na to, da se zaklad za dr. E. H. Coste spomenik po želji pokojnikovih sorodnikov izpremeni v dijaško ustanovo.

Sklene se, da bodi letos občni zbor v sredo dne 4. rožnika ob šestih zvečer v veliki dvorani »Mestnega doma« in se odobri zborovanju dnevni red.

Tajnikovo poročilo o knjižnih darilih se vzame na zanje in se reši dvoje prošnje za podaritev založnih knjig.

Odobri se poročilo o poverjenistvih. Novega poverjenika je dobilo Sarajjevo; novi poverjenisti sta se osnovali za Sv. Lovrenc nad Mariborom in za Velenje. Društvo je plačalo za preteklo leto udnino 2914 udov, za tekoče doslej 359. Od zadnje seje je Matica pridobila 31 novih udov.

Knjižnici je prirastlo od zadnje seje 55 knjig, zvezkov in časopisov; 9 podarjenih in 46 zamenjanih.

Na znanje se vzame resolucija podpredsednika J. Sušnika, naj bi odbor našel pot, da izda društvo »Slovenski zemljevid«, za katerega se kaže vedno večja potreba.

Ko se dvema rokopisoma določita še presojevalca, zaključi predsednik sejo ob polsedmih zvečer.

Vspored

procesije sv. Reš. Telesa dan v stolnici.

Ob 8. uri slovesna pontifikalna maša. — Ožolu 1/9. ure se prične procesija, ki se pomika po Glavnem trgu, skozi Špitalske ulice pred frančiškansko cerkev (1. blagoslov), skozi Wolfve in Gospodske ulice pred križevniško cerkev (2. blagoslov), skozi Križevniške ulice, po Bregu, čez sv. Jakoba most pred šentjakobsko cerkev (3. blagoslov), po Glavnem trgu, pred mestno hišo (4. blagoslov).

Red pri procesiji:

- Farne procesije z banderi: a) trnovska, b) frančiškanska, c) šentjakobska.
- Dijaki: a) nemška deška šola, b) III. mestna ljudska šola, c) I. mestna ljudska šola, d) strokovna šola, e) pripravnica, f) realka, g) II. gimnazija, h) I. gimnazija.
- Društva: a) slovenska krščansko-socialna zveza z zastavo, b) katol. društvo rokodelskih pomočnikov z zastavo, c) bandero tesarjev, d) pekovo bandero.
- Stolna župnija s svojim banderom. Za njim: Kupčijska učilnica.
- Tretjeredniki z banderom.
- Dekliška Marijina družba z banderom.
- Bandero »Naše ljube Gospe«. Za njim: Ženski udje hratovščine sv. R. Telesa s prižganimi svečami. — Kršč. ženska zveza.
- Bandero s sliko sv. R. Telesa. Za njim: moški častivci sv. R. Telesa. — Moška Marijina družba.
- Katoliška družba z zastavo: a) dečki z neprižganimi svečami, b) deklice z neprižganimi svečami.
- C. in kr. vojaštva prvi oddelek.
- Vojaška godba.
- Mestni magistrat.
- C. kr. uradniki.
- Deželni odbor.
- Oo. frančiškani s križem.
- Duhovščina s sv. R. Telesom.
- P. n. gg. uradniki c. kr. deželne vlade in drugi dostojanstveniki.
- C. in kr. vojaštva drugi oddelek.

Izpred sodišča.

Nevaren tat je 17-letni Jožef Škerjanc, krojaški učenec iz Kamnika, že opetovano kaznovan radi tatvine. Dne 16. marca t. l. prilastil si je v kapeli na Kalvariji pri Kamniku denarno pušico z vsebino, 6. aprila t. l. zjutraj je pa v Prelogu iz neke zaklenjene hiše pobral gotovine 12 K. Ravno tisto jutro je ulomil v neko drugo hišo v Prelogu ter vzel srebrno uro z verižico; dne 5. aprila t. l. pušico pri znamenju v Mengšu in ravno isto jutro ulomil je v župnišče v Mengšu ter vzel dva kosa potice in kos medu iz jedilne shrambe, ter pričel odpirati ključavnico pri kuhinjskih durh. Domači so ga prepoznali. Sodišče mu je priznalo eno leto težke ječe s postom, trdim ležiščem in temnicu vsacih 14 dni.

Žganje je pamet zmešalo 16-letnemu pastirju Francetu Oblaku in hlapcu Antonu Grajzarju istih let, oba iz Smlednika. Napila sta se ga tako, da sta na grajščinskem polju popustila delo ter šla razgrajati proti Smledniku. Tu srečata Heleno Jeraj z gluho hčerko, ki ju radi taga vedenja posvari, a ta dva razljutena jameata metati kamenje, ki je zadelo deklico, vendar ni bila poškodovana. Potem sta napodila fanta Janeza Jeraja in neko drugo žensko, ki sta pa zbežala v hišo. Nato sta jela kamenje metati v večna vrata in naposled v okna. Kamenje je letelo v sobo, v kateri sta bila dva otroka, od katerih

pa k sreči ni bil nobeden zadet. Obdolženca se zagovarjata s popolno pijanostjo, česar pa priče ne potrjuje. Sodišče ju je obsodilo vsacega na eden mesec zapora, poostrenega z enim postom vsaki teden.

Zaradi tatvine je bil tožen France Temelj, čevljarški vajenec iz Stare Osele. V času, ko je delal v Koprivniku kot čevljarški vajenec, je vzel svojemu mojstru listnico z vsebino 40 K. Nadalje mu je pretil s tožbo z namenom, da bi izsilil iz njega 20 K. Sodišče ga je od obeh dejanj povsem oprostil.

Staro sovraštvo se je zbudilo med 21-letnim Vincencijem in 22-letnim Alojzijem Kokaljem, oba posestnikova sina, prvi iz Vač, drugi iz Stance lazov na eni strani, in med Alojzijem Kosmačem na drugi strani, ker je poslednji pred nekaj leti Kokalja težko telesno poškodoval. Ob povratku z vojaškega nabora marca meseca skušala sta oba Kokalja prirediti prepričanje s Kosmačem; gostilničarka pa jih spravi iz sobe ter jim odreče pijačo, tako da ni prišlo tukaj do pretepa. Komaj pa Kosmač zapusti gostilno, napadeta ga Kokalja, a ta se jima brani z odprtim nožem; tako se jima korak za korakom odmika. Vincenc Kokalj pobere kamen in ga vrže s tako silo v Kosmača, da se ta zgrudi. Nato ga naskoči Alojzij Kokalj in ga začne s pestmi obdelavati, vendar se je Kosmaču posrečilo zbežati. Vendar sta ga še dohitela Kokalja in pretepavala s kosom lesa, tako, da se zopet zgrudi na tla. Kosmač je dobil težke poškodbe na glavi in levi roki in tudi Alojzij Kokalj je pri tepežu dobil od Kosmača na čelu nevarno rano, ki mu jo je ta zadal v silobranu. Kokalja sta bila obsodena vsaki na pet mesecev ječe.

Tiho bodi, zavpil je na podu 19 letni France Bregar, posestnika sin iz Tolstege vrha, Francetu Krljharju, ko je ta ukal mimo hiše o priliki, ko je šel v družbi drugih fantov v Litijo k naboru. A ta mu odgovori: »čemu bom tiho, ker sem bil zaradi tebe dva meseca zaprt.« Nato pokliče Bregar Krljharja k sebi na pod, češ da se bodeta zmenila; komaj pa ta stopi na drugo stopinjo lestve, ki vodi na pod, vdari ga Bregar s cepcem s tako silo po glavi, da nezavesten zgrudi z lestve, od koder so ga tovariši nezvestnega nesli v bližnjo hišo. Obtoženec priznava svoj čin, izgovarja se le s tem, da je poškodovanca radi tega vdaril, ker ga je ta mislil s kolom napasti, temu zagovoru pa priče ne pritrdijo. Obsodba za Bregarja se je glasila: šest mesecev težko poostrene ječe z enim postom in trdim ležiščem vsakih 14 dni.

Zaradi tatvine in vladugarstva se je morala zagovarjati 26-letna dekla Marija Balota iz Podhruške. Vzela je 13. maja t. l. Jakobu Hafnerju v Stariški 180 K ter se brez posla okoli potepala. Obdolženka dejanja ne taji in sodišče ji je prisodilo 18 mesecev težke ječe, poostrene z 1 postom vsaki mesec, nadalje je izrekel, da se odda po prestani kazni obdolženka v prisilno delavnico.

Dopisi.

Maribor, 25. majnika. (Vest jih menda lepe de!) Znana je afera ptujškega očeta Ornika, ki je stikal lani v oktobru pod cerkvenim tlakom cerkvice sv. Roka po zakladih kralja Atila. Vest je prinesel tudi „Slovenec“, po katerem je povzela »Südt. Presse« nekaj podatkov ter še postavila, da je to menda skrunjenje groba, če se brez dovoljenja in vednosti cerkvene in politične oblasti grobovi razrušijo, tako da črepinja, svilen obleka pokojnih itd. iz groba vržena, se cele tedne valja po razdejani cerkvenem tlaku. Stvar je prišla pred porotnike in ne — Ornik, marveč urednik »Südt. Presse« F. S. Šegula bil je obsojen na 2 meseca ostrega zapora. Nikdo tega ni pričakoval, še celo c. kr. okr. glavar ptujski je namignil v nekem uradnem pismu, ki se je tudi pri obravnavi prebralo, da pričakuje, da bo državni pravdnik nastopal zoper one, ki so to zakrivil. Vendar se je posrečilo očetu Orniku maščevati se nad nedolžnim urednikom, spraviti ga v ječo in ga približno za 800 gld. na stroških oškodovati.

Medtem pa, ko se Ornik veselo po topticah spreha, in medtem, ko se doma po njegovih trgovinah skrbno zbirajo slovenski, samoslovenski kraljarji, zbujajo se navidezno nemška vest širjega občinstva zastran pravde Ornik-Šegula. V »Marburg. Zeitung« objavlja namreč France Ferk, profesor v Gradci, skoraj eno stran obsejajoč dopis, ki je zbudil občno pozornost. Kaki pač morajo nagibi biti, da je ta list objavil kaj takega!

Sedaj bodo morali tudi Ptujčani govoriti! Če pri obravnavi je zatoženec urednik Šegula dokazal popolno resničnost vseh svojih trditev, in kakor je zagovornik dr. Rosina rekel, tako je prišlo: Zadeva je jasna in bode še morebiti v kratkem postala — jako zanimiva! Tako je! Profesor Ferk z neizprosno strogo logiko dokazuje, da se je

pri iskanju »zakladov Atila« pod tlakom cerkve sv. Roka tako korektno ravnelo, da sta zraven njega pobegnili iz muzejalnega društva tudi nemška profesor dr. Pirchegger in dr. Zack.

Professor Ferk sklepa: »Das wirft auf Pettau ein socharles Streiflicht und ist nach mancher Richtung hin gewiss für jedermann sehr lehrreich!«

Najprej je nastopil meščan Fürst v posebni brošuri zoper Ornika in osvetlil mestno gospodarstvo, zdaj se oglašja Nemec profesor Ferk! Da, da, Bog ne plačuje vsako soboto, a prišel bode dan plačila tudi za peka Ornika!

Dnevne novice.

V Ljubljani, 28. maja.

K 80letnici kneza Hugona Windischgrätzja. Povodom 80letnice kneza Hugona Windischgrätzja je slavljenca poslal tudi dr. Šusterskič brzojavno čestitko v imenu vodstva katol. narodne stranke. Brzojavka se glasi: »Sprejmi Vaša Svetlost k današnjemu slavnostnemu dnevu iskreno čestitko katol. narodnih Slovencev. Vsegamogočni naj življenje Vaše Svetlosti, ki se odlikuje po najblajših delih krščanske milosrdnosti sredi našega naroda, podaljša do skrajne meje. Odkritosrčnim častenjem imenom vodstva katoliško-narodne stranke: dr. Šusterskič.

Novi goriški nadškof. Piše se nam: Goriška nadškofija dobi kmalu novega pastirja, cerkvena pokrajina novega metropolita. Rojen je bil v Gorici 29. novembra 1845. Oče je bil Slovenec s Kranjskega, mati Goričanka. Zato novi nadškof govori gladko slovenski; je tudi nad vse prijazen in goreč duhovnik. Zanimivo je, kar piše o pokojnem očetu novega vladike ranjki kanonik monsignor Andrej Marušič v svoji knjigi »Moja doba in podoba«. Pokojni nadškof oče je bil na gimnaziji Marušičev profesor. Marušič piše: »Biaga, preblaga duša je bil učen, dobron in zgledno pobožni fizik g. Filip Jordan, oče sedanjega prvostolnega prošta. Vsak dan je hodil k prvi maši k sv. Ignaciju ali pa na Kostanjevico in vsak dan opravljal »Officium parvum B. Mariae V.« Kot mladomašnik sem ga srečal nekega dne po zimi, ko se je vračal s »Kapele« (Kostanjevice). Že od daleč me je pozdravil z besedami psalma 147: »Qui dat nivem sicut lanam, nebulam sicut cinerem spargit«. Rojen je bil profesor Fil. Jordan v Malencah na Dolenjskem; služboval je na Reki, v Tridentu in od l. 1825—1855 v Gorici; umrl je 15. novembra 1857.« Tako Marušič. Gledal sem v ljubljanski šematizem, a »Malenc« nisem dobil, skoraj gotovo je podružna vas kake večje fare. Hvaležni bomo slavnemu uredništvu, če nam pove, v kateri fari. — Dostavek uredništva: Malence so mala vas v župniji Kostanjevica na Dolenjskem.

Podeljena je župnija Dragatuš č. g. Leopoldu Raktelj, župniku v Grčaricah.

Osebnostne vesti. V Mirnem se je poročil z gđ. Frančiško Tribušon gosp. Anton Jazbec, načelnik »Gospodar. sveta« in posestnik v Svetem na Krasu. — Preč. g. Hubert Rantc in kr. vojaški kurat II. razreda je premeščen iz Gorice v Inmost.

Odlikovana prijatelj Slovenec. Vseučiliški profesor g. dr. J. Tumpach je imenovan kanonikom stolne cerkve sv. Vita v Pragi. — Krakovska akademija znosti je imenovala vseučiliškega profesorja dr. Marijana Zdziechowskega svojim dopisujočim članom in sicer v filološkem oddelku. Mnoge slovenske prijatelje teh dveh Slovencev tako prijaznih učenih Slovanov bode ta vest gotovo razveselila.

Iz deželnega šolskega sveta. Premeščeni so bili v seji 22. maja: Defin. učiteljica gđna Marija Antončič s Crnega vrha v Borovnico, učitelj g. Ant. Smerdelj iz Oreška pri Prestranku na Vrhniko, nadučitelj g. Mat. Janežič iz Doba na II. mestno šolo v Ljubljani in def. učitelj g. Mih. Debelak iz Kovorja v Zagorje. Na dosedanjem mestu so postale definitivne prov. učiteljice gđne Evg. Padar v Poljanah, Franč. Tavčar v Št. Jerneju in Pavla Schitnig na Jesenicah.

Kranjska trgovska in obrtna zbornica. Cesar je potrdil izvolitev g. Jožefa

Lenarčiča predsednikom in gosp. Fr. Kollmana podpredsednikom kranjske trg. in obrtne zbornice.

Slovenska krščansko-socialna zveza se udeleži jutri z zastavo procesije sv. R. Telesa v stolnici. Zbirališče je ob pol 9. uri zjutraj za stolno cerkvijo.

Dve novi važni knjigi. »Slovenska krščansko-socialna zveza« je izdala 1. snopič svoje »Knjižnice«. »Zveza« priobčuje temeljito razlago društvenega in zborovavnega zakona, katero je priredil deželni poslanec g. dr. Viljem Schweitzer. Vsak mesec namerava izdajati po en snopič, obsegajoč dve poli, cena enemu snopiču je 30 h. Naročnina naj se pošlje za vse snopiče, ki bodo izšli do konca letošnjega leta skupno, t. j. za 8 snopičev à 30 h = 2 K 40 h. Naročnina naj se pošila pod naslovom L. Smolnikar, stolni vikar v Ljubljani. Več o tej velevažni knjigi še spregovorimo. — G. Svetoslav Premrou, uradni vodja »Centralne posojilnice« v Gorici, izda »Navodila za poslovanje in knjigovodstvo v slovenskih raiffeisen-skih posojilnicah«.

Nov snopič »Zbirke ljudskih iger«. Te dni izide četrti snopič »Zbirke ljudskih iger«, katere izdaja »Slovenska kršč. soc. zveza«. Četrti snopič bode obsegal: 1. Doktor Vseznal in njegov sluga Štipko Tišek; veseloigra v dveh dejanjih (samo moške uloge.) — 2. Vaški skopuh. Igrokaz v treh dejanjih (samo moške uloge.) — 3. Novi zvon na Krtini. Igrokaz v dveh dejanjih (samo moške uloge.) — 4. Zakleta soba v gostilni »pri zlati goski«. Predpustna burka v enem dejanju (samo ženske uloge).

Procesija sv. R. T. na Sv. Gori. Blagopokojni nadškof in kardinal je dovolil frančiškonom pri slavnem svetišču Matere Božje na Sv. Gori, da smejo odslej vsako leto v nedeljo po prazniku presv. R. Telesa obhajati slovesno procesijo z Najsvetejšim. Izrazil je visoki pokojnik v dotičnem pismu srčno željo, naj bi se ta obhod vršil s kolikor mogoče veliko svečanostjo, Bogu v čast in vernemu ljudstvu v spodbudo. Prvikrat se bode ta procesija obhajala naslednjo nedeljo, po slovesni maši, ki se bo služila ob 9. uri. Poskrbljeno je, da se v obilni meri ugodni želji nepozabnega kardinala.

Jubilej sv. očeta. »Katol. izobraževalno društvo« v Sv. Križu pri Litiji priredilo je binkoštni pondeljek, dne 19. majnika, v proslavo papeževega jubileja v prostorih gostilne g. Fr. Miklavčiča v Sv. Križu veselico, h kateri je povabilo tudi mlado katol. izobraževalno društvo na Mirni, ter vrle tamburaše istotam. Domači mladeniči so vprizorili burko v dveh dejanjih: »Kmet-Herod«, ter želi od mnogoštevilnega občinstva za svoj prvi nastop sijajno pohvalo. Zatoraj kliče Vam, vzbujeni slovenski mladeniči: »naprej z narodno samozvestjo, ter prenašajte po veselica bralnih društev svoje navdušenje tudi v srca drugih! Vsem gg. soudom iz Mirne, kateri so se tako polnoštevilno vdeležili naše veselice, pa izražam globoko hvaležnost za izkazani nam dobrosrčni poset, ter jim kliče: »Na svidenje kaj kmalu v probujeni Mirni!«

Svetokriški mladenič.

Male dnevnice v čast presv. Srou Jezusovemu so izšle v slovenskem jeziku z dovoljenjem preč. knezoškofijstva ljubljanskega. Izdalo jih je uredništvo »Vence«. Drobna, lična knjižica, ki ima tudi litanije v čast presv. Srou Jezusovemu, je dobila v prodajalnici »Katol. tiskovnega društva« (H. Ničman) po 10 h, s pošto 3 h več.

Cesar za Martinique. Cesar je podaril povodom katastrofe na Martiniquu 25.000 frankov v roke franc. poslanika markija de Reverseauxa.

Železnica Celje-Velenje. Vlada je izjavila, da je pripravljena prevzeti savinsko železnico v državni promet, ako se ji povrnejo lastni stroški. Uprava državnih železnic je v tem slučaju tudi voljna prevzeti stroške za zgradbo pomožnega kolodvora v Celju. Štajarski deželni odbor pa je to ponudbo odklonil ter je pripravljen v to dovoliti le pod pogojem, da država omenjeno

progo prevzame na podlagi zakupa ali nakupa.

Porotne obravnave v Mariboru začnejo se 9. junija. Precej drugi dan pride na vrsto tudi »Naš dom«. Toži ga neki dijak Pustoslemšek. Kot njegov zastopnik pride (čujte! čujte!) iz Ljubljane, kakor se tu po mestu govori, dr. Ivan Tavčar. »Naš dom« bode nastopil dokaz resnice.

Porotne obravnave v Gorici. Kolkor je dosedaj znano, se bodo pred prihodnjo poroto vršile obravnave proti sledečim osebam in sicer: proti Alojziju Vock-u radi umora in težke telesne poškodbe; proti Francetu Werdun, radi goljufije; proti učitelju Karolu Mlekužu zaradi spolnega posilstva; proti Tereziji Rušič radi detomora oziroma zatajbe poroda in proti Albinu Josipu Meguschcr-ju, radi goljufije.

Nova sodna poslopja. V proračunu za pravosodno ministrstvo se nahaja tudi vsota 310.000 kron za novo poslopje okrognega sodišča v Mariboru ter 20.000 kron za uradno poslopje v Slov. Bistrici.

Zastava Marijine družbe v Polju. Zadnji dopis iz Polja nam je popraviti v toliko, da zastava ni delo gg. uršulink, marveč delo g. Marije Sattner, izdelovalke cerkvenih paramentov v Ljubljani, in da je večinoma vezena v zlatu, srebra je prav malo.

Grazer Volksblatt prodaja v Ljubljani g. Brus pred škofijo. Posamezna šte. velja 8 kr.

Otvoritev nove poti iz Radovljice čez Savo v Kamnogorico. Slov. planin. društva radovljiška podružnica vabi k otvoritvi nove poti iz Radovljice čez Savo v Kamnogorico, ki bo v nedeljo, dne 1. junija t. l. Zbirališče v Radovljici na trgu. Odhod k mostiču in otvoritev ob 2. uri popoldne. Ob 3. uri popoldne na vrtu restavracije g. pl. Kappusa v Kamnogorici zabava (petje, godba). Ob neugodnem vremenu se vrši otvoritev nedeljo pozneje.

„Lega nazionale“ bode imela svoj občni zbor dne 29. junija v Trstu.

Burna občinska seja v Spodnji Šiški. V soboto dne 21. t. m. ob 6. uri zvečer vršila se je druga redna obč. seja v Sp. Šiški, pri kateri pa so se vršili tako burni prizori, kakršnih dosedaj še ni bilo videti v Sp. Šiški. Železničarska stranka, obstoječa iz 6 odbornikov, je hotela vsled tega, ker se nobeden njenih predlogov iz principa ni sprejel, sejo ovirati z različnimi interpelacijami in govori. Koncem seje pa, ko je hotel odbornik Küntherar staviti nekaj samostojnih predlogov, odstranili so se vsi odborniki in preostala je le železničarska stranka, katere član je Küntherar. To pa je dalo povod velikanskemu vrišču in prepiru, pri katerem bi kmalo prišlo do resnega konflikta med posamezniki in marsikateri odbornik je žegledal, kako jo bode popihal iz dvorane. Seje se je vdeležil tudi gospod okrajni glavar marki Gozzani, kateri je izposloval, da se nastavi dva uniformovana policista v Spodnji Šiški. O Sp. Šišenskem parlamentu pa spregovorimo v kratkem še nekoliko več, da pojasnimo gg. odbornikom, da obč. seja se ne vrše v zabavo gg. odbornikom, temveč da se imajo seje vršiti vapošno, kakor zahteva važni posel, ki se ima tu izvrševati. Čujemo, da bode radi razburljivih prizorov pri seji več kazenskih pravd. Prihodnji teden namerava zahtevati železničarska stranka izredno obč. sejo z dnevnim redom: Naprava vodovoda, imenovanje ulic in znamenovanje hiš s številkami ter povišanje plače sedanjemu stražniku.

Razmere v Istri. V Taru župnikuje Lahon gospod Fulin, ki prebivalstva nikakor ni mogel vpreči v liberalno-laški jarem. G. Fulin je vsled tega prenesel sv. zakramente iz cerkve v Taru v — Vabrgo. Prebivalstvo je bilo silno razburjeno proti temu nositelju laške liberalne kulture. Škof je zapovedal Fulinu, da mora prenesti svete zakramente nazaj, ter je izrekel župniku Fulinu ostro grajo.

K atentatu na brzovlak in tovrni vlak pri Rakeku smo dobili še naslednje pismo: K atentatu na vlak pri Rakeku v poročam, da sem jaz peljal tovrni vlak št. 195 a, kateri pride ob pol 12. uri po noči na Rakek. Čutil sem ka-

kih 150 metrov pred postajo sunek v stroj od na progi nastavljenih pragov, ob enem sem pa zapazil na drugem tiru proti vlakom št. 186 a, kateri pelje ob 12. uri z Rakeka v Postojno, nastavljen na prage. Ker nisem čutil pri stroju nikake poškodbe, sem peljal v postajo, da ondi naznanim, da ne sme vlak št. 186 a odpeljati proti Postojni, dokler se ne odstrani nastavljen prage, sicer bi na mestu, kjer sem sunek čutil, vstavil vlak in stroj preiskal in bi našel prage pred strojem, katerega sem v postajo rinil. Jaz ne bom čuvaju zavidal nagrade, če jo kaj dobi glede brzovlaka, ker je pred brzovlakom tir preiskal, pri tovrstnem vlakcu pa se je preprečenje nesreče izvršilo, kakor zgoraj opisano. — Ignacij Ažnoh, strojevodja.

Dobrepoljske novice. Iz Dobrepolj 26. maja. Pri včerajšnji volitvi starešinstva na Vidmu — kjer so se bili zagrizli liberalci v občinsko upravo kakor luščec v vime — je bil izvoljen za župana Jakob Preslesnik iz Zdenške vasi, za svetovalce pa: Jožef Petrič, Anton Jakobič, Andrej Levstik, Janez Štupnik in Anton Zganjar. — Nekaj dni prej se je g. F. B. iz Vidma odpovedal mesogledniški službi, ker je čutil, da gre tudi tukaj h konci. Ob tej priliki slovesa se pa spominjamo tistega koštruna, ki ga je bil lani 1. sept. velel zaklati gostilničar in mesoglednik g. F. B. za vojake, ki pa je moral potem sam konstatirati, da meso ni užitno, in je imel potem koštruna slaven kondukt z orožniško asistenco do župana in potem v hladni grob na zdenški gmajni. Preiskava o tem je seveda »poplašena«. — Graška zavarovalnica je dala tukajšnjemu gasilnemu društvu v par mesecih dve podpori; prvič 120 K, včeraj pa 50 K. Dobrepoljska posojilnica je darovala 200 K. — V ljubljanski bolnišnici je umrl včeraj mlad kmet Jan. Znidaršič Blažek iz Ceste. V petek je še oral. — Vreme imamo deževno in mrzlo.

Stavke v Trstu. Zidarji nadaljujejo stavko. Vseh je blizu 3000. Predvčeršnjim zjutraj večina ni prišla na delo. Drugi so pa delo takoj opustili, ko so videli, da ni tovarišev. Popoldne je bil shod. Sklenili so, da ne začno delati, dokler ne dobe odgovora na spomenico, ki so jo izročili podjetnikom dne 10. maja. Zvečer so se sešli podjetniki. Sklenili so, da odgovore na spomenico 29. maja. Delo je zdaj prenehalo pri 35 novih hišah, ki se zidajo za privatna stanovanja, in pri dveh javnih poslopih. 10 do 12 hiš bi se imelo popravljati, a ni delavcev. Večina stavkajočih — okoli 2000 — je domačinov. — Klesarji stavkajo tudi dalje. Do nedelje so se vršila pogajanja med delavci in delodajavci, a brez uspeha. Delodajavci so izjavili, da ne morejo ustreči delavskim zahtevam. Delavci so sklenili, da stavkajo, dokler ne izsilijo zboljšanja. Več jih je odšlo iz Trsta drugam iskat dela. — Izvoščki tržaški so dali spomenico na oblast, v kateri zahtevajo, da se policijski nadzornik Hussak in oficijal Pasquali odstranita. V slučaju potrebe bodi dovoljeno izvoščkom, da porabijo za namestnike tudi osebe brez licence, da bodi izvoščku prosto, nedostojne osebe zavrniti, da se ne vozijo, da naj električni tramvaj vozi bolj počasi, ugodnejši tarif itd. Stavkajo še ne.

Naslednik F. Navala na dunajski operi je Čeh Oton Marek.

Nesreči na železnici. Na Zidanem mostu se je ponesrečil železniški uslužbenec Ivan Pavlič. Na nogi težko ranjenega so prepeljali v deželno bolnico. Na državnem kolodvoru v Šiški se je pri padcu z voza poškodoval Peter Bratanič. Prepeljali so ga v deželno bolnico.

Ogenj. V Ihanu je št. 40, kajža v Ameriki bivajočega Antona Kos pogorela. Soprog je bila v Ljubljani. Doma je 4letno dekletce ogenj provzročilo.

Iz Lgor. Besnice nam javljajo, da o dejanju, ki smo je spisali v petkovi številki pod naslovom »surovi sin«, ni tam nič znane in da ondi tudi nimobenega Kuralta. Dejanje se je izvršilo drugod.

Podružnica križanske ženske zveze na Štajarskem se je v nedeljo zvečer ustanovila v Mariboru.

Vsenemci na Koroškem. Društvo Vsenemcev na Koroškem ima 7. jun. ustanovni shod v Beljaku.

Cerkvena slavnost med ameriški Slovenci. V nedeljo dne 11. maja je mil škof Jakob Trobec položil vogelni kamen nove slovenske cerkve sv. Lovrenca v newjorskem predmestju clevelandskega mesta. K slavnosti so prišla vsa slovenska in hrvatska društva iz Clevelanda in okolice, kakor tudi nekatera poljska in irska. Poleg mil. škofa Trobeca so imeli cerkvene govore še ti le gospodi: slovenski č. g. Ivan Kranjec, poljski č. g. B. Rosinski in angleški č. g. I. T. Carroll.

Ljubljanske novice. Povožil je danes opoldne nek izvošček pred frančiškansko cerkvijo učenca II. razreda ljudske šole Bolho. — Na Rožniku je danes praznovala majnik I. mestna ljudska šola. — Društvena godba priredi jutri popoldne koncert pri Travnu na Glincah, v nedeljo pa svira pri Plankarju na Dolenjski cesti št. 58. — Ušel je od stavbe Čudrove hiše v Dalmatinovi ulici 24letni prisiljenec Janez Pfošer. — Umrl je adjunkt kranjske hranilnice gosp. Albert Lugek, o katerem smo poročali, da ga je zadela kap.

Zdravje v Ljubljani od 11. do 17. maja 1902: Novorojencev 17, mrtvorojenca 2, vmrlh 28; med njimi za jetiko 5, za vnetjem sopilnih organov 3, za različnimi boleznimi 20. Med njimi je tujcev 7, iz zavodov 13. Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer: za ošpicami 1, za vrtico 1 in za ušesom 1.

Z drevesa padel je te dni 30letni posestnikov sin Fr. Gnidove iz Vel. Lipovca pri Žužemberku. Umrl je še isti dan.

Pogreša se v l. 1853 rojeni posestnik Ign. Glinig v Lončavsu pri Pliberku. 18. t. m. je odpotoval v postojnsko jamo in od tega dne ni več o njem nobenega sledu. V Kamnik, koder je hotel obiskati svojega svaka, ga ni bilo.

Dediči se iščejo. Svoto 192.136 K je zapustil dne 2. aprila v La Serena v Čile umrli izdelovalec glasovirjev Jan. Nowotny. Rojen je bil l. 1824 v Kamenici.

Za vinogradnike! Opozarjamo na današnji oglas celjske narodne tverke Iv. Rebeck, ki ima v zalogi vse priprave za streljanje proti toči iz kovanega železa, ki so mnogo bolj zanesljive od onih iz litega železa.

Homes & Fey. Ta svetovnoznana umetniška dvojica, ki vzbuja pozornost s svojimi fenomenalnimi eksperimenti na polju psihologije, spiritizma, somnambulizma itd., kakor tudi v mnemotehniki, je došla v Ljubljano in priredi dne 31. maja in 1. junija samo dve predstavi v tukajšnji »Tonhalle«. V Berlinu je ta umetniška dvojica priredila 200 predstav, na Dunaju v lastnem salonu nad 1000. Vstopnice prodaja že od danes naprej knjigarnar gosp. O. Fischer v »Tonhalle«.

Najnovejše od raznih strani. Humbertova afera. V New Jerseyu je bil aretiran sluga Friderika Humberta. Priznal je, da sta gospa Humbert in njen soprog na lastni ladiji na begu v Argentini. Razni člani rodbine Humbert so po raznih potih zapustili Francosko, da se potem sestanejo v ameriških združenih državah. Iz Pariza se javlja, da se izvrše v tej aferi senzacionalna aretiranja. Advokat Dobois je moral odložiti svoje mesto. — V obupu. Rudar Holofatek v Mostu je, ker je bil odpuščen iz službe, s sekuro ubil svojo ženo. — Amerikanci hočejo na dar cesarja Viljema odgovoriti s tem, da pošljejo cesarju Viljemu soho Washingtonovo. — Ponesrečil se je princ Karol Liechtenstein, sin kneza Alfreda Liechtensteina. Pal je s konja in obležal nezavesten. — Mesto, ki »nikdar ne spi« je mesto Buthe v Montana. Noč in dan so odprte prodajalnice, gostilne in zabavišča. Mesto ima rudnike, v katerih delajo posamezni oddelki po dnevi, drugi zopet po noči. — Zdravstveni položaj Tolstega je, kakor se poroča iz Varšave, brezupen. — Na St. Pierre pada neprenehoma dež pepela in zakriva trupla nesrečnih žrtev. — Boj kot. Zahodna nemška zveza industrijcev je sklenila bojkotirati vse one trgovce v Avstro-Ogrski, ki so namestu nemške uvedli češko ali ma-

žarsko dopisovanje. — K smrti navšalih so dunajski porotniki obsodili nekoga Strotzka, ki je spečo svojo ženo v postelji ustrelil.

VII. avstrijski vinogradniški kongres vršil se bo od 14. do 17. avg. t. l. v Kremsu pri Dunaju. Poslednji kongres vršil se je l. 1887 v Tridentu. S kongresom spojena bo tudi mednarodna razstava vinogradniških strojev in orodja. Prijave za kongres doposliti je prof. Františku Ratheam v Kremsu, Spodnje Avstrijsko.

Kadar se gospod poročnik razjezi. V Gjuru vračala se je z vaje v vojašnico stotinja vojakov. Poročnik 19. polka zapovedoval je neki stotnji. Moštvo ni slišalo neke njegove zapovedi in jo zato tudi ni izvršilo. To je poročnika tako raztogotilo, da je potegnil sabljo in začel z njo udrihati nad vojake. Sablja je enemu vojaku ranila usta in izbila dva zoba. Poročnik pa je, kakor da bi se ne bilo nič zgodilo, nadalje zapovedoval in ni se mu niti vredno zdelo dovoliti vojaku, da si spere rano. Res vi-težko!

Tragična smrt deteta in samomor. Na Dunaju se je pripetil nastopni veletragični slučaj. Neki uradnik je imel dva otročiča: enega treh let, enega devetih mesecev. V tej rodbini je služila 17-letna Katarina Čeh. Ista je bila baje zelo naklonjena otročičema. Predvčeršnjim so šli stariši popoldne od doma in so varstvo otročičev poverili služkinji. Proti 7. uri se je uradnik povrnil domov in se je takoj približal k postelji malega otročiča. A ko se ga je dotaknil, je zapazil v svojo grozo, da je dete mrzlo — mrtvo. V tisti hip pa je začul tudi, da je nekaj težkega padlo na tlak pred hišo. Bila je dekla, ki se je obupa vrgla skozi okno podstrešja. Na rešilni postaji so pogodili, da so lasje služkinje omočeni s petrolejem. Bržkone je bil prej namen polititi se s to tekočino in se zažgati. No, pozneje se je odločila za skok na cesto. Krivda služkinje pa je bila v tem, da je otroka pogrnila s štirikrat prepregnjem pogrinjalom in je glava deteta prišla bržkone pod pregrinjalo, zбоk česar se je isto — zadušilo. Služkinjo so prenesli v bolnišnico, kjer je kmalo umrla. Ta slučaj smo naveli v svarilo našim ljudem, izlasti materam, katerim je poverjena skrb za take male otročiče.

Ukradena ulica. V jedni najživahnejših ulic budapeštanskih izvršili so neznani tatvine, ki je skoro ni najti jednake! Ob belem dnevu so v Rottenbiller ulici ukradli 200 kv. m. lesenega trotoarja.

Buri se nameravajo izseliti v Argentinijo. Iz Buenos Aires se poroča, da se je burekim odposlancem nakazalo veliko zemljišča v dolini Chubelt.

Ponarejalec dopisnic. V Chicagi so aretirali nekega Smitha, ki je ponarejal poštne dopisnice. To sleparstvo je izvrševal 2 leti, ne da bi se mu bilo kdaj prišlo na sled.

Kotiček za liberalce. »Scherer« in Milič, to je zdaj zdravilo za liberalne rane. Sicer se obema menda niti sanjalo ni nikdar, da bosta skupaj vlekla isti ploč v »Narodu«, a ženijalna glavica kranjskega liberalca je združila vsenemškega umazanca »Schererja« in vseslovanskega »glagoljaša« Miliča v en par. Iz »Schererja« namreč ponatiskuje pod črto neko umazanijo o svetem Antoniju, ki je bila konfiscirana, a so jo čednostni Vsenemci »imunizirali« s tem, da se jo v zbornici prečitati. Nad črto v isti številki pa ponatiskuje iz Miličevega »Jedinstva« napade na papeža in na cerkev, da niso dovolj prijazni Slovanom, ter zahteva — vpricho »Schererja«! — slovanske liturgije. Spjeljski škof je po isti pravici obsodil vsenemškega »Schererja« — in »Narod« se tudi zanj poteguje. Srce imajo pa široko liberalci — še širje, kakor so vse razne bisage.

50.000 K je glavni dobiček loterije gledaliških igralcev. Opozarjamo, da bo zbiranje nepreklicno 19. junija t. l. in da se vsi dobitiki po odtegnjenih 10% izplačajo v gotovini.

Cenjene naročnike in čitatelje našega lista uljudno opozarjamo na priloženi cenik pohištva domačega, zanesljivega obrtnika gospoda **Filipa Fajdige** ter pripomnimo, da vse pri njem kupljeno blago izdeluje v lastni delavnici. Pri njem naročeno blago torej ni fabriško delo.

Društva.

(Društvo »Zvezda« na Dunaju) priredi v nedeljo dne 1. junija popoldanski izlet z južno železnico v starodavni Maria Enzersdorf, kjer bode popoldne ob štirih sestaneh in koncert v restavraciji »Zum Schottenhof«, Hauptstrasse 17, v Maria Enzersdorfu. Koncert se vrši ob vsakem vremenu. Pri koncertu bodo sodelovali društveni pevski zbor, kvartet gosp. Vinko Krušiča itd. Gospica Tomec priredi zabavno pošto. Izlet vodi društveni podpredsednik g. Dragotin Dolenc. Prijatelji društva dobro došli!

Telefonska in brzovjavna poročila.

Budimpešta, 23. maja. Povodom včerajšnjega dvornega obeda je cesar zopet nagovoril dr. Šusteršiča. Cesar je izrazil svoje zadovoljstvo, da je proračun v državnem zboru rešen. Delegat dr. Šusteršič je odgovoril, da sedaj vendar še nekaj časa ostane za deželni zbor, na kar je cesar povdarjal, da tam čaka še mnogo dela.

Budimpešta, 28. maja. (C. B.) Avstrijska delegacija je po govoru grofa Goluchowskega odobrila odsekovo poročilo ter ves proračun za zunanje zadeve.

Dunaj, 28. maja. Nekaterim listom se brzovjavlja iz Budimpešte, da tudi to pot pogajanja z Ogrsko nimajo vspeha.

Praga, 28. maja. O »omladini« je izšla brošura, v kateri se trdi, da je omladinec Vaclav Cizek po prestani kazni hotel ustreliti takratnega ces. namestnika grofa Fr. Thuna. Urednik Sokol je pregovoril Cizeka, da je opustil namero. Skoro nato se je Cizek v mestnem parku ustrelil.

Belgrad, 28. maja. Čuje se, da je kraljica Natalija napravila oporoko, v kateri svojemu sinu kralju Aleksandru prav nič ne zapušča. Svoje premoženje zapušča nekemu francoskemu samostanu. S tem so ovržene tudi vesti, da se namerava kraljica Natalija zopet omožiti.

Neapolj, 28. maja. Znanstveniki trdijo, da nastaja vsled izbruha Vezuva vedno večja nevarnost za Neapolj.

Pariz, 28. maja. Predsednik Loubet se je včeraj ob 6. uri popoldne vrnil s potovanja.

London, 28. maja. Ministerski svet se je pečal včeraj z naslednjimi točkami: 1. razveljavljenje proklamacije lorda Kitchenerja, 2. povračilo za porušene farme, 3. amnestija kapskih vstajev. Dalje se je razpravljalo o samoupravi, dovoljenju za orožje, o jezikovnem vprašanju. Splošno se sodi, da je mir zagotovljen in da se v petek že oficijelno proglasi sklep miru.

Franc Jožefova grenka voda

je najboljša naravno čistilo.

V zalogi v Ljubljani pri **Mih. Kastnerju** in **Peter Lassnik-u.** 585 10-6

Gobe, venecijanske in španske. Najcenejše ima v zalogi trdka **BRATA EBERL v Ljubljani,** Františkanske ulice. Vnanja naročila proti povzetju. 22 11-1

Umrli so:

26. maja. Jera Strojani, cestarjeva vdova, 80 let. Sredina 11. apoplexia cerebri. — Ivan Pajsar, delavec, 27. let, Jeranove ulice 5, jetika. — Marija Sečnik, delavka, 42 let, Radeckega cesta 11, dementia epilept. tubercul. pulm.

V bolnišnici:

23. maja. Stefan Peteani, gostac, 83 let. insuficientia cordis, pneumonia. 24. Matevž Skodlar, delavec 72 let. Carcinoma oesophagi.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 506-2 m, srednji zračni tlak 736-0 mm

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Veterec	Nebo	Padežina v 24 urah v mm.
27. 9. zveč.	737-7	13-7	sr. jug.	pol obl.	
28. 7. zjut.	738-3	11-3	brevz. oblac.		0-0
28. 2. popol.	796-6	23-2	sl. jzah.	del. oblac.	

Srednja včerajšnja temperatura 15-2°, normale: 15-5°.

Tržne cene v Ljubljani.

Tedensko poročilo

od dne 18. maja do dne 24. maja.

	K/h	K/h	K/h
Goveje meso I. v. kg	1-30	Pšenična moka 100 kg	30-60
» II. »	1-10	Koruzna » » »	16- »
» III. »	1- »	Ajdova » » »	29-50
Telečje meso »	1-40	Fizol, liter » » »	— 30
Prasice » sveže »	1-70	Grah, » » » » »	— 50
» prek. » » »	2- »	Leča, » » » » »	— 25
Kostrunovo meso »	1- »	Kaša, » » » » »	— 20
Maso » » » » »	2-50	Ričet, » » » » »	— 20
Surovo maslo » » »	2-40	Pšenica » » 100 kg	20-80
Mast prasice » » »	1-50	Rž » » » » » » »	16- »
Slanina sveža » » »	1-40	Jecmen » » » » »	14-80
» prekajena » » »	1-60	Oves » » » » » » »	16-60
Salo » » » » » » »	1-30	Ajda » » » » » » »	14-40
Jajce, jedno » » »	— 6	Proso, belvo » » »	15-60
Mleko, liter » » » »	— 18	» navadno » » » »	14- »
Smetana, sladka liter »	— 80	Koruzna » » » » »	12-40
» kisl. » » » » »	— 80	Krompir » » » » »	4-80
Med » » » » » » »	— 10	Drva, trda, m ³ » »	7- »
Piščanec » » » » »	1-50	» mehka, » » » » »	5- »
Golob » » » » » » »	— 40	Seno, 100 kg » » »	6-80
Raca » » » » » » »	— »	Slama, » » » » » » »	6-80
Zajec » » » » » » »	— »	Stelja, » » » » » » »	— »

VABILO
na
redni občni zbor
„Kmetijskega društva v Vipavi,
registr. zadruga z omejeno zavezo“,
ki se bo de vršil
v nedeljo dne 15. junija 1902
ob 4. uri popoldne
v posojilničnih prostorih hiš. št. 87 v Vipavi.

Dnevni red:
1. Poročilo načelnstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Potrjenje računa za l. 1901.
4. Dopolnilna volitev petih izrebranih članov
načelnstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Skladnost.

NB. Ako bi bil sklicani redni občni zbor ne-
sklepen, vrši se bo isti dan ob 4^{1/2} uri drugi
občni zbor z istim dnevnim redom brezpogojno.

663 1-1

Načelnstvo.

Ugodna prilika
za slovenske trgovce in gostilničarje!

V našem se dajo takoj za gostilno
in prodajalnice jako primerni prostori
nove posojilnične hiše v Šmihelu nad
Pliberkom na Koroškem.

Ponudbe sprejema Josip Kraut, na-
čelnik posojilnice v Šmihelu nad Pliberkom,
Koroško. 659 3-1

Kupi se

657 4-1

(vsil ali posamezni letniki, tudi nevelotni):
„St. Glasnik“, „Resednik“, „Kres“, „Slo-
van“, „Zora“, „Zvon“ dunajski in ljub-
ljanski, „Dom in Svet“, „Cvetje“ z vrtov
sv. Frančiška; ponudbe na naslov:
Dobro plačilo, pošte restanta Ljubljana.

V veliki dvorani Tonhale.

V soboto, 31. maja in nedeljo
1. junija zvečer ob 8. uri le dve
senzacionalni predstavi modernih čudežev

660 3-1

HOMES & FLY

Novi, nerazumljivi, tu še nikdar predna-
šani eksperimenti spiritizma, psihologije,
prenašanja misli, somnambulizma in mnemo-
tehnike. Prvikrat v Evropi: medij za vonj
in vld. Davenportova omara duhov.
Zaprta sedeži po 4, 3 in 2 K, galerija 2 K, stojšča
1 K, dijak 60 v. Vstopnice se dobivajo od danes
naprej v trgovini muzikalij O. Fischer v Tonhali.

Na najvišje povelje Nj. c. in k. apost. Velikanstva

XXII. c. kr. državna loterija

za skupne vojaške dobrodelne namene.

Ta denarna loterija,

edica v Avstriji postavno dovoljena, ima 17.822 do-
bitkov v gotovem denarju v skupnem znesku
442.850 kron.

Glavni dobitnik znaša

200.000 kron

v gotovem denarju.

Žrebanje nepreklicljivo dne 12. junija 1902.

Jedna srečka stane 4 krone.

Srečke so dobiti na Dunaju pri uradu za državne
loterije, III. Vordere Zollamtstrasse 7, po loterijah,
trafikah, pri davčnih, poštah, brzojavnih in želez-
ničnih uradih ter v menjalnicah itd. — Načrti za žre-
banje brezplačno. 135 10-7

Srečke se pošiljajo poštne prosto.

C. kr. vodstvo državne loterije.

Oddelek za državne loterije.

Penzionat Notre Dame de Sion
v Trstu.

Krasna lega. Višja vzgoja. Nemški
učni jezik v osmih razredih nadalje-
valnega tečaja. Francoski občevalni
jezik. Pouk v vseh modernih tujih
jezikih. Višja izobrazba v godbi in
slikarstvu. Gimnastika. 571 16-7

Prospekt se na željo vpošlje.

Nj. svetost papež Leon XIII.

sporočili so po svojem zdravniku prof. dr. Laponi-ju
gospodu lekarnarju G. Piccoli-ju v Ljubljani
prisrčno zahvalo za doposlano jim steklenico

tinkture za želodec

in so njemu z diploma dne 27. novembra 1897

podelili naslov „Dvoran za-
ložnik Nj. svetosti“.

Imenovani zdravnik ter tudi
mnogi drugi sloviti profesorji
in doktorji zapisujejo boleham
G. Piccoli-jevo želodčno
tinkture, katere krepeča že-
lodec, povečuje slast, pospe-
šuje prebavljenje in telesno
odprtje.

Naročila vsprejema proti po-
vzetju in točno izvršuje

G. Piccoli, lekarnar „pri angelu“
v Ljubljani, na Dunajski cesti.

Tinkture za želodec pošilja izdelovatelj v
skatljah po 12 steklenicah za gld. 1-26 a. v., po
24 stekl. za gld. 2-40, po 36 za gld. 3-50, po 70
za gld. 6-50, po 110 za gld. 10-80. — Poštnino
mora plačati p. n. naročnik. III. 5 25-12

Mednarodna panorama

umetni zavod I. vrste,

v pritličju meščanske hiše.

Vhod s Pogačarjevega trga.

Ljubljanska umetna razstava I. vrste.

Fotoplastična potovanja po celem svetu v
popolni istini.

Razstavljeno le do sobote 31. maja:

Prekrasni grad

kralja Ludovika II. bavarskega

Herrenchimsee

Te slike so nalsšd prirejene za mednarodno
razstavo in imajo čudovito plastiko in per-
spektivo.

Odprto vse dni, tudi ob nedeljah in praznikih, od
9. jutraj do 9. zvečer. 656 1-1

Lepo posestvo

Proda se dobro ohranjeno kolo
(bicikelj) po nizki ceni. 658 2-1

Več se poizve v Stobu šte. 6. P. Domžale.

Hiša

„pri Fergolinu“ na Emonski cesti šte. 5 v
Ljubljani, katere ima delež od vojašnice
70 kron, in v kateri je že stara krčma, se
bode z malim vrtom vred dne 2. junija
1902 dopoldne ob 10. uri pri c. kr.
okrajnem sodišču v Ljubljani 662 1-1

na javni dražbi prodala.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani

priloga:

Razlaga velikega katekizma ali krščanski
nauki za cerkev. Sestavljen Ant. Vetrnik,
župnik na Dolu. Prvi zvezek: o veri in
apostolski veroizpovedi. Broširano 2 K, s
pošto 20 h več.

Razlaga velikega katekizma ali krščanski
nauki za cerkev. Sestavljen Ant. Vetrnik.
Drugi zvezek: pogloblje o upanju in mo-
litvi, pa pogloblje o ljubezni in zapovedih.
Broširano 2 K 50 h, s pošto 30 h več.

Za šolska darila

priloga:

Katoliška Bukvarna v Ljubljani
naslednje povesti za mladino:
„Ljubite svoje sovražnike“ — s podobami.
„Marijina otroka“ — s podobami.
„Maron, krščanski detek z Libanona“ — s
podobami.

Cena broširanemu eksemplaru 40 h, kar-
toniranu 60 h. — Dobé se tudi v finejših
vezih po raznih cenah.

Haveloke,
pelerine za turiste

iz nepremočljivega lodna

priloga čata 1 561 6-5

Gričar & Mejač

Ljubljana,

Prešernove ulice št. 9.

POZOR,

trgovci in gostilničarji!

Presim. naročite za poskušnjo 1 zavoj,
5 klg. kranjske salame, katere kakovosti
ne bode mogli prehitati. Kilogram gld. 1 20.

Naročila hvaležno sprejema

Dragotin Novak,

Trebnje.

638 10-8

Razpošilja se proti povzetju.

Lepo posestvo

v Mokronogu, s staro dobro vpeljano go-
stilno „pri Stari pošti“ z zalogo pive, vina
in žganja. Obsega 3 hiše z gospodarskimi
poslopji, pri gostilni velik vrt in ledenica,
lepe njive in travniki, gojzd, 2 vinograda z
zidanico in tudi opekarna.

Proda se zaradi bolezni takoj pod prav
ugodnimi pogoji.

IGNAC MAJČEN v Mokronogu.

Polasnila daje konces. pisarna za prodajo hiš in
zemljišč: Josip Perhanc v Ljubljani, Dunajska
cesta šte. 6. 661 3-1

Ivan Rebek

ključavničarski mojster

v Celju, Poljske ulice št. 14

priloga čata

najfinejše, najboljše in najvarnejše

patentirane

strelne priprave

proti toči

iz kovanega železa.

Ceniki z opisom uporabe na
zahtevanje brezplačno.

HANNS KONRAD

trgovina z urami in zlatnino

Most (Brux) št. 234, Češko.

Dobre rem. ure iz nikla gl. 3-75

Prave srebrne rem. ure „5 80

Pristne srebrne verižice „1 20

Budilniki iz nikla „1-95

Moja trdka je odlikovana s

s. c. kr. orlom, z zlatimi in sre-

brnimi svetnjami in ima na

rozpolago na tisoče priznanskih

pisem. — Cenik s podobami

brezplačno 573 1-0-7

Lepo predivo

kupi 630 5-2

ANTON KOLENC v Celju.

Žrebanje

nepreklicno

19. junija 1902

glediščnih igralcev loterija

1 glavni dobitnik	50000 kron
1 „	5000 „
1 „	3000 „
2 „	2000 „
5 dobitkov	1000 „
10 „	500 „
20 „	200 „
60 „	100 „
100 „	50 „
300 „	20 „
3500 „	10 „

Srečke po 1 kroni

priloga čata 136 11

J. C. Mayer, v Ljubljani.

Vsi dobitki se po odtegnjenih 10% izplačajo
v gotovini.

Trgovina z železnino „**MERKUR**“

PETER MAJDIČ

v Celju, Graška cesta šte. 12

priloga svojo veliko zalogo

najboljšega železa in jekla, pločevine, žice, kakor žico za ograje, lite
železnine, vsakovrstnega crodja za rokodelce, različnih žag, poljedel-
skega orodja in sicer orala, brane, motike, kose, srpe, grablje in
strojev; vsakovrstnih ponev, ključavničarskih izdelkov ter okov za okna,
vrata in pohištvo, žrebljev, vijakov in zakov, hišne in kuhinjske posode
tehtnic, sesalke, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin ter
vsega drugega blaga za stavbe, hiše, vrte itd.

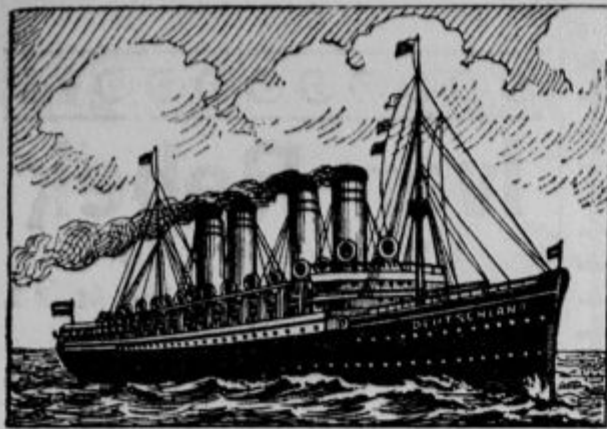
Traverze, cement, strešna lepenka, trsje za obijanje stropov (štorje),
lončene cevi, samokolnice, oprav za strelovode, ter vse v stroko že-
lezne trgovine spadajoče predmete.

Tomaževa žlindra, najboljše umetno gnojilo.

* Bogata izber vsakovrstnih nagrobnih križev. *

Postrežba točna.

Cene nizke.

Največje, najhitreje ter najvarnejše vrste velikanskih parnikov, ki vozijo v

AMERIKO.

Hamburg - New York le 6 dni.

Vožne karte po najnižjih cenah za vse razrede prodaja ter daje pojasnila točno in brezplačno oblastveno potrjena

agentura Hamburg-Amerika Linie
v Ljubljani, Marijin trg št. 1,
nasproti frančiškanski cerkvi.

Razglas.

Podpisani krajni šolski svet naznanja, da se bo dne 19. junija t. l. prodala na javni dražbi

stara šola v Košani.

Prodaja se bo vršila na lici mesta ob 9. uri dopoldne.

Poslopje je pripravno za gostilno ali prodajalno in stoji na najlepšem prostoru v vasi. K poslopju spada tudi majhen prostor za vrt.

Plača se lahko takoj ali pa v treh letih. V zadnjem slučaju se bodo zaračunile 5%, % obresti.

Krajni šolski svet v Košani,

dne 23. maja 1902.

Oklic.

Podpisani naznanjam, da bodem svoje zemljišče vlož. št. 74 k. o. Štepanja vas obstoječe iz parc. št. 51/1, hiše št. 28 v Štepanji v a. i. gospodarskega poslopja in dvorišča, njive parc. št. 288, premičnin in potrebščin za gostilniško obrt

dne 5. junija t. l. ob 9. uri zjutraj

na lici mesta v Štepanji vasi št. 28, prodal.

V prodajni hiši nahaja se že več let gostilna.

Več se poizve pri podpisnem ali v pisarni c. kr. notarja gospoda dr. Karla Schmidinger-ja v Ljubljani.

Jurij Šepetavec.

654 1-1

Pristni kranjski

laneno-oljnati firnež

prodaja

611 10-4

Adolf Hauptmann v Ljubljani

tovarna oljnatih barv, firneža, laka in steklarsk. kleja.

Ilustrovani oeniki so franko na razpolago.

Prodaja na drobno!

Prodaja na debelo!

Tirolski porfir

iz Branzolla

priznано najboljši in neprekosljivi materijal za tlakovanje cest in hodnikov.

646 3-1

Ustanovljeno leta 1882.

Oddalo se je tirolskega porfirja za Bolzen in okolico 30 vagonov. — Leta 1901 se ga je oddalo v Monakovo, Stuttgart, Inomost, Celovec, Maribor, Beljak, Ljubljana itd. itd. 2620 vagonov.

Debi se po stalnih cenah edino le pri

Alozij Vodnik-u v Ljubljani.

Št. 16665

Razglas.

632 3-3

V skladu z zakona z dne 18. januarja 1902. drž. zak. št. 21. se ima letos izvršiti popis obrtnih in kmetijskih obratov, s popisom pa se ima pričeti dne 3. junija.

Da zaradi popisujoče oblasti že popreje pregled o tem, kje da se nahajajo obrati, ki se imajo popisati, dobi vsak hišni posestnik po eno ali tudi več takozvanih predhodnih poizvedbenic. Kako da je ravnati pri njih izpolnitvi, razvidno bode iz poučila, ki je na njih natisnjeno.

Opozarja se pa že sedaj, da se morajo predhodne poizvedbenice nemudoma ter natanko izpolniti. Izpolnjene so bode od hiše do hiše pobrane po popisovalnih komisarijih. Dnevi pobiranja se bodo pozneje razglasili.

Prebivalstvo se opozarja še na sledeče važne okoliščine:

1. V področju mesta Ljubljane bodo popisovanje vršili 4 popisovalni komisariji in jeden preglednik.

Komisariji in preglednik imeli bodo posebne izkaznice, da se morejo v slučaju, če bi kedo dvomil o njihovej uradni lastnosti, izkazati.

2. Popisovalni komisariji in pregledniki so po obljubi v roki ljubljanskega župana dolžni strogo molčati o tem, kar so izvedeli pri popisovanju.

3. Popisovalci se ne bodo samo zglašeni in koncesijonovani obrati, ampak tudi tisti obrtni opravki, ktere kedo izvršuje brez pravice; nadalje opravila tistih, ki delajo doma za kakega mojstra, ne da bi bili njegovi pomočniki.

4. Da pa se ljudje ne bodo branili popisovalnim komisarjem povedati, če se s kakim obrtom pešajo brez pravice (patenta), zato je v postavi posebej določeno, da se na podlagi poizvedeb tega popisovanja nikdo ne sme preganjati in kaznovati zaradi prekršenja obrtnih predpisov, in da se ravno tako nikdo ne sme naznaniti davčni oblasti.

5. Popisovalnega komisarja ali preglednika, ki biravni proti temu postavnemu predpisu, ali ki bi sploh strogo ne molčal o poizvedbah, ali se na kak drug način pregrešil zoper svoje dolžnosti, sme in mora politično oblastvo kaznovati z denarnimi kaznimi do 200 K ali z zaporom do 8 dni.

6. Ker pa ravno postava sama varuje oblastvo vsakega preganjanja od strani obrtne ali davčne gosposke, zato tudi od vsakega zahteva, da se ne odtegne popisu in da se ne brani dati komisarjem ali pregledniku zahtevanih pojasnil.

Če bi se kedo popisu odtegoval, dal napačna pojasnila ali pa kaj zamolčal, tedaj bi ga politično oblastvo kaznovalo z globo do 50 K ali z zaporom do 5 dni, če bi se denar ne dal izterjati.

Poudarja se še končno, da ima popisovanje služiti izključno le v statistične namene, zato pa se pričakuje, da bode popisovalne listine vsakdo izpolnil vestno in resnično primerno.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,
dne 14. aprila 1902.

VAŽNO NAZNANILO!

Ker sem se hotel, kakor znano, 1. maja 1902 iz svojih začasnih založnih prostorov na Sv. Petra cesti stalno preseliti na Mestni trg št. 5, in mi je to, žalibog, slučajno izpodletelo, in ker sem zaradi tega tudi odpovedal najem ene izmed mojih dosedanjih prodajalnic, sem primoran nabavljeno blago po ceni oddati, in zato so od današnjega dneva vse cene znatno znižane in od 20. maja je

velika prodaja ostankov

za vsako možno ceno.

605 30-4

Vse cenjene kupce upam v istini z jako nizkimi cenami odškodovati, ako morda pri obisku moje sedanje prodajalnice naleté na nekoliko nereda zaradi premnoge blaga v prodajalnici.

Z velespoštovanjem

FRIDERIK HODSCHAR

LJUBLJANA,

„pri Amerikancu“. Sv. Petra cesta števil. 4 in 6 „pri Amerikancu“.

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako žrebanje. Kulantina izvršitev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba

„MERCUR“

I., Wollzeile 10 in 13. Dunaj, I., Ströbelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni nasveti za doseg kolikor je mogoče visokega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnih.

134 55